

Birim Değerlendirme Raporu

**AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SANDIKLI UYGULAMALI BİLİMLER
YÜKSEKOKULU**

Ekim 2023

Sosyal Hizmet Programı Güçlü ve Geliştirmeye Açık Yönler

Sosyal hizmet bölümü öğrenci sayısı ve doluluk oranı yeterlidir. Bölüm 3 senedir mezun vermektedir. Öğrencilerin eğitimlerinin Çocuk Gelişimi ve Sosyoloji çift anadal programları ile desteklenmesi bölümün güçlü yönlerindedir. Ancak ulusal ve uluslararası öğrenci değişim programları kapsamında henüz bir anlaşma ve hareketlilik gerçekleştirilmemiştir.

Programın eğitim amaçlarının oluşturulmuş olması, web sayfasında yayınlanması, üniversitenin ve yüksekokulun misyon ve vizyonu ile uyumlu olması ve son olarak iç ve dış paydaşlardan alınan görüşler doğrultusunda güncellenmesi programın güçlü yanları olarak değerlendirilmektedir. Sosyal hizmet bölümüne ilişkin bir akreditasyon kuruluşu olmadığından Sosyal Hizmet Okulları Derneği ve Sosyal Hizmet Ulusal Çekirdek Eğitim Programından (SHUÇEP) yol göstericiler olarak faydalanılmaktadır.

Program çıktılarının uygun biçimde oluşturulduğu ve eğitim amaçları ile uyumlu olduğu görülmektedir. Önceki rapor döneminde eksik olan mezun program çıktısı ölçümünün 2023 yılı mezunları ile birlikte yapılmaya başlanması olumlu bir gelişmedir.

Program iç ve dış paydaşlarının oluşturulmuş olması ve düzenli toplantılarla paydaşların görüşlerinin alınması programın güçlü yanlarından.

Program öğretim planı, derslerin yarıyıllara dağılımı açısından, alanına uygun temel öğretim, alanına uygun öğretim, alan içi ve alan dışı seçmeli dersler, 2547 Sayılı kanun kapsamında okutulan dersler ölçütlerinde dengeli dağılım göstermektedir. Bölüm dersleri Bologna Sistemi üzerinde, her bir ders için program öğrenme çıktıları ile tamamına yakını eşleştirilmiş, öğrenme çıktıları, ders içerikleri, ders kaynakları ve ders değerlendirme biçimleri güncel olarak verilmiştir.

Öğretim kadrosunun, her biri kendi alanında hem mesleki kuruluşlar hem de öğretim deneyimi olarak oldukça nitelikli ve deneyimlidir. Önceki dönemlerde asgari koşulların altına düşen öğretim üyesi sayısının tekrar yeterli düzeye çıkarılmış ve hem nicelik hem de niteliksel anlamda güçlendirilmiştir. Güçlü yönlerin yanı sıra öğretim kadrosunun dış paydaşlara yönelik çalışmaların artırılması gerektiği de değerlendirilmektedir.

Bölümün eğitim öğretim için kullandığı sınıflar, öğretim elemanı ofislerinin fiziki koşulları yeterli düzeydedir. Öğrencilerin ders saatleri dışında da kullanabilecekleri grup çalışma odası olması olumlu bir özelliktir. Eğitim-öğretim ortamında tüm güvenlik, yangın önlemleri alınmıştır ve yeterli düzeydedir. Kampüs alanı ve yüksekokul binası engelliler için erişilebilirdir. Merkezi kütüphane olanakları oldukça kapsamlıdır. Bunlar altyapıya ilişkin bölümün güçlü yönleridir. Daha önceki rapor döneminde kampüs alanında sosyal imkanlar kısmi ölçüde artırılmış ve kampüste bölüme ait bir kütüphane oluşturulmuştur. Öğrencilerin faydalanabileceği sosyal alanlara ilişkin imkanların geliştirilerek sürdürülmesi önemli görülmektedir.

Program, destek hizmetlerini karşılayacak yeterli sayıda personele sahiptir. Bütçe öğretim elemanlarının gelişmelerine katkı sağlayacak, programın kalitesini ve bunun sürdürülmesini sağlayacak düzeyde kurum desteği ve parasal kaynaklara sahiptir.

Programda organizasyon ve karar alma süreçleri, üst yönetimin verdiği kararlar doğrultusunda demokratik bir biçimde yürütülmektedir. Bu durum birimin en önemli güçlü yanlarından biridir; çünkü yönetim ve organizasyon yapısı birimin performansı üzerinde doğrudan etkilidir. Birimdeki personelin performansı göz önüne alındığında birim yönetiminin ve birimin üst yönetimlerle olan ilişkisinin doğru bir şekilde ilerlediğini söylemek mümkündür.

Özetle programın öğrenciler, program eğitim amaçları, program çıktıları ve ölçümü, sürekli iyileştirme, eğitim planı, öğretim kadrosu, kurum desteği ve parasal kaynaklar, organizasyon ve karar alma süreçleri ölçütlerinde güçlü olduğu; öğrencilerin ulusal ve uluslararası değişim programları ile desteklenmesi, öğretim kadrosunun güçlendirilmeye devam edilmesi, öğrencilerin saha uygulamasının Sosyal Hizmet Ulusal Çekirdek Eğitim Programına uygun hale getirilmesi, özellikle kampüs alanında ders dışı etkinlik alanları başta olmak üzere altyapı imkanlarının iyileştirilebilir olduğu değerlendirilmektedir.

Çocuk Gelişimi Programı Güçlü ve Geliştirmeye Açık Yönler

Çocuk gelişimi bölümünün kontenjanlarının tamamen dolu olduğu, sınıf mevcutlarının, uygun ve yeterli olduğu gözlenmektedir. 2021-22 eğitim öğretim yılında ilk mezunlarını veren bölümde, şeffaf bir ölçme ve değerlendirme sistemi uygulanmaktadır. Yatay geçişle öğrencilerin tercih ettiği bir bölümdür. Bununla birlikte 2020-2021 eğitim öğretim yılında Psikoloji ve Sosyal Hizmet Bölümleri ile uygulanmaya başlanan çift anadal programı ve 2022-2023 eğitim öğretim yılı bahar döneminden itibaren lisans dönemi için Pedagojik Formasyon Programı bölümün güçlü yönlerindedir. Fakat ulusal ve uluslararası öğrenci değişim programları kapsamında henüz bir anlaşma veya hareketlilik gerçekleştirilmemiş olması programın gelişmeye açık yönleri olarak değerlendirilebilir.

Programın eğitim/öğretim amaçlarının, kapsamlı, somut ve ölçülebilir olması, bu amaçların, öğrencilerin kariyer gelişimlerini destekleyici yönde olması, öğrencileri mesleğe hazırlaması, eğitim amaçları ile misyonunun uyumlu olması ve web sayfasında yayınlanması bölümün güçlü yanları olarak değerlendirilmektedir.

Program çıktılarının oluşturulması sürecinde Türkiye Yükseköğrenim Yeterlilikler Çerçevesinden (TYYÇ) yararlanıldığı görülmektedir. Bu yönde hazırlanan program çıktılarının, bölümün eğitim amaçları ile tutarlı olduğu gözlenmiştir. Fakat öğrencilerin eğitimlerini tamamlamalarının ardından öğrencilerin program çıktılarını sağlama düzeyinin ölçülmesi amacıyla bir ölçme aracının geliştirilerek düzenli olarak işletiliyor olması programın gelişmeye açık yönü olarak değerlendirilmektedir.

Çocuk gelişimi bölümünde eğitim öğretim kalitesinin artırılması ve belirlenen sorunların giderilmesi amacıyla iyileştirme çalışmaları yapıldığı görülmektedir. Bu iyileştirme çalışmaları kapsamında iç ve dış paydaşlardan görüşler alınması, alınan görüş ve önerilerin bölüm öğretim elemanları tarafından görüşülerek bir karara bağlanması ve gerekli durumlarda eğitim öğretim faaliyetlerinin sürdürülmesine yönelik geliştirici önlemler alınması programın güçlü yanlarındanır.

Program öğretim planı, derslerin yarıyıllara dağılımı açısından, alanına uygun temel öğretim, alanına uygun öğretim, alan içi ve alan dışı seçmeli dersler, 2547 Sayılı kanun kapsamında okutulan dersler ölçütlerinde dengeli dağılım göstermektedir. Çocuk Gelişimi Programı, Çocuk Gelişimi mesleği ile ilgili zorunlu dersleri içermekte ek olarak öğrencilere kendi tercihlerine göre seçme şansı sunulan seçmeli dersler bulunmaktadır. Bölümde program eğitim amaçlarını ve program çıktılarını destekleyen bir öğretim planı uygulanmaktadır. Çocuk Gelişimi Bölümü eğitim planında, alınan teorik ve kavramsal eğitimin alanda uygulanmasına yönelik “Çocuk Gelişimi Uygulaması 1” ve “Çocuk Gelişimi Uygulaması 2” dersleri bulunmaktadır. Ayrıca Bölüm 2022-2023 eğitim öğretim yılı bahar döneminden itibaren lisans dönemi için Pedagojik Formasyon Programına dahil olmuştur. Böylelikle mevcut müfredatına 9 tane formasyon dersi seçmeli ders olarak eklenmiştir.

Çocuk Gelişimi Bölümü, üç doktor öğretim üyesi ve bir araştırma görevlisi olmak üzere dört kişilik akademik kadrosu ile bölüm faaliyetlerini sürdürmektedir. Öğretim kadrosunun, her biri kendi alanında hem mesleki kuruluşlar hem de öğretim deneyimi olarak nitelikli ve deneyimlidir. Bünyesinde bulunan kadrolu öğretim eleman sayısı bakımından sadece asgari şartı sağlayacak üç öğretim üyesi bulunmasından kaynaklı olarak öğretim kadrosu yeterli

düzeyde değildir. Öğretim kadrosunun özellikle çocuk gelişimi temelli akademisyenler açısından zenginleştirilmesi programın gelişmeye açık yönlerindedir.

Bölümün müfredata uygun şekilde öğrenmeye ilişkin olumlu bir atmosfere sahip olduğu, eğitim müfredatının amaçlarına ve program çıktıklarına ulaşmak adına yeterli sınıf ve laboratuvar imkanına sahip olduğu görülmüştür. Öğrencilerin ders saatleri dışında da kullanabilecekleri grup çalışma odası olması olumlu bir özelliktir. Öğrencilere okul içinde sunulan kütüphanenin asgari düzeydeki ihtiyaçları karşılar niteliktedir. Ancak zaman içinde yeni kitaplarla kütüphane içindeki kitap sayısının zenginleştirilmesi programın gelişmeye açık yönlerindedir. Eğitim-öğretim ortamında tüm güvenlik, yangın önlemleri alınmıştır ve yeterli düzeydedir. Kampüs alanı ve yüksekokul binası engelliler için erişilebilirdir. Merkezi kütüphane olanakları oldukça kapsamlıdır. Bunlar altyapıya ilişkin bölümün güçlü yönleridir.

Bölümde program gereksinimlerini karşılayacak yeterlilikte destek personeli ve kurumsal hizmetler mevcuttur. Teknik ve idare kadronun programın çıktıklarını karşılamaya ilişkin gerekli desteği sunacak sayı ve nitelikte olduğu düşünülmektedir. Bütçe öğretim elemanlarının gelişmelerine katkı sağlayacak, programın kalitesini ve bunun sürdürülmesini sağlayacak düzeyde kurum desteği ve parasal kaynaklara sahiptir. Bölümün programında yer alan amaçların hayata geçirilmesi için gerekli altyapı desteği imkanlar ölçüsünde karşılanmakta, bakım için gerekli altyapı sunulmakta, gerekli bütçeleme üniversite strateji başkanlığı tarafından gerçekleştirilmektedir.

Bölümün yer aldığı yüksekokul ve bağlı bulunduğu üniversite rektörlüğü ile uyum içinde hareket ettiği, karar alma süreçleri, program çıktılarının gerçekleştirilerek eğitim amaçlarına ulaşılması konusunda gerekli işbirliği içinde olduğu, bu işbirliğinin bölümün başarısına olumlu yansıdığı tespit edilmiştir. Birimdeki personelin performansı göz önüne alındığında birim yönetiminin ve birimin üst yönetimlerle olan ilişkisinin doğru bir şekilde ilerlediğini söylemek mümkündür.

Özetle program akran değerlendirme belirlenen ölçütlere göre incelenmiştir. Bu doğrultuda, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sandıklı Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu Çocuk Gelişimi bölümünün, öğrenciler, program eğitim amaçları, program çıktıkları, sürekli iyileştirme, eğitim planı, kurum desteği ve parasal kaynaklar, organizasyon ve karar alma süreçleri ölçütlerinde güçlü olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte öğrencilerin ulusal ve uluslararası değişim programları ile desteklenmesi, öğretim kadrosunun güçlendirilmesi, özellikle kampüs alanında ders dışı etkinlik alanları başta olmak üzere altyapı imkanlarının iyileştirilmesi, programa özgü ölçütler ve programın çıktılarının ölçülmesi konuları programın gelişmeye açık yönleridir.

Sonuç ve Değerlendirme

Sosyal hizmet bölümü öğrenci sayıları ve doluluk oranı yeterlidir ve bölüm eğitimlerini tamamlayan öğrencileri 3 senedir mezun etmektedir. Programın eğitim amaçlarının oluşturulduğu, web sayfasında yayınlandığı, üniversitemizin ve yüksekokulumuzun misyon ve vizyonuyla uyumlu olduğu, eğitim amaçlarının geliştirilmesinde iç ve dış paydaşların görüşlerinin alındığı görülmektedir. Aynı şekilde program çıktıları bölüm eğitim amaçlarıyla tutarlı gözükmemektedir. Bölüm mezunlarının program çıktıları yeterlilik düzeyleri 2023 yılı mezuniyet döneminde ölçülmeye başlamıştır. Bu uygulamanın sistemli bir şekilde sürdürülmesi beklenmektedir.

Ders planı, derslerin dağılımı vb. konular yeterli görülmekle birlikte öğrencilerin saha uygulamalarını gerçekleştirdiği sosyal hizmet uygulaması derslerinin uygulama saati bakımından Sosyal Hizmet Ulusal Çekirdek Eğitim Programındaki kriterlerin altında olduğu görülmektedir. Ayrıca derslerin Bologna bilgi sistemine girildiği ve tamamına yakınının program çıktlarıyla ilişkilendirildiği anlaşılmaktadır.

Öğretim elemanlarının farklı alanlardan nitelikli personelden oluşturulduğu güçlü yönlerdendir. Asgari öğretim üyesi koşullarının sağlanması için gerekli önlemler önceki rapor döneminde alınmış ve 2 doktor öğretim üyesi istihdamı gerçekleştirilmiştir. Bölümün akademik kadrosunun nicelik ve nitelik açısından güçlendirilmeye devam edilmesi önemli görülmektedir.

Çocuk gelişimi bölümünün kontenjanlarının tamamen dolu olduğu, sınıf mevcutlarının, uygun ve yeterli olduğu gözlenmektedir. 2021-22 eğitim öğretim yılında ilk mezunlarını veren bölümde, şeffaf bir ölçme ve değerlendirme sistemi uygulanmaktadır. Yatay geçişle öğrencilerin tercih ettiği bir bölümdür. Bununla birlikte 2020-2021 eğitim öğretim yılında Psikoloji ve Sosyal Hizmet Bölümleri ile uygulanmaya başlanan çift anadal programı ve 2022-2023 eğitim öğretim yılı bahar döneminden itibaren lisans dönemi için Pedagojik Formasyon Programı bölümün güçlü yönlerindedir. Fakat ulusal ve uluslararası öğrenci değişim programları kapsamında henüz bir anlaşma veya hareketlilik gerçekleştirilmemiş olması programın gelişmeye açık yönleri olarak değerlendirilebilir. Programın eğitim/öğretim amaçlarının, kapsamlı, somut ve ölçülebilir olması, bu amaçların, öğrencilerin kariyer gelişimlerini destekleyici yönde olması, öğrencileri mesleğe hazırlaması, eğitim amaçları ile misyonunun uyumlu olması ve web sayfasında yayınlanması bölümün güçlü yanları olarak değerlendirilmektedir.

Programın eğitim/öğretim amaçlarının, kapsamlı, somut ve ölçülebilir olması, bu amaçların, öğrencilerin kariyer gelişimlerini destekleyici yönde olması, öğrencileri mesleğe hazırlaması, eğitim amaçları ile misyonunun uyumlu olması ve web sayfasında yayınlanması bölümün güçlü yanları olarak değerlendirilmektedir.

Çocuk Gelişimi Bölümü, üç doktor öğretim üyesi ve bir araştırma görevlisi olmak üzere dört kişilik akademik kadrosu ile bölüm faaliyetlerini sürdürmektedir. Öğretim kadrosunun, her biri kendi alanında hem mesleki kuruluşlar hem de öğretim deneyimi olarak nitelikli ve deneyimlidir. Bünyesinde bulunan kadrolu öğretim eleman sayısı bakımından sadece asgari şartı sağlayacak üç öğretim üyesi bulunmasından kaynaklı olarak öğretim kadrosu yeterli düzeyde değildir. Öğretim kadrosunun özellikle çocuk gelişimi temelli akademisyenler açısından zenginleştirilmesi programın gelişmeye açık yönlerindedir.

Kullanılan derslik ve laboratuvarlar, akademisyen ve idari personel odaları, kullanılan binanın engelliler için erişilebilir olarak düzenlenmiş olması, gerekli yangın vb. önlemlerin ilgili mevzuat uyarınca alınmış olması güçlü yönlerindedir. Sandıklı Meslek Yüksekokuluna ait kütüphane sosyal hizmet alanına ilişkin kitaplar ile zenginleştirilerek öğrencilerin kullanımına sunulmuştur. Destek personel sayısı, bütçe ve parasal imkanlar da program için yeterli düzeydedir. Organizasyon ve karar alma süreçleri etkin bir şekilde yürütülmektedir.

Sonuç olarak programların büyük ölçüde yeterli imkanlara sahip olduğu geliştirilmeye açık yönlerin ise iyileştirilmesine ilişkin gerekli çalışmaların yapılmaya çalışıldığı görülmüş ve programların izlenmesi kararlaştırılmıştır.